

WNP
UKSW

Wydział Nauk Pedagogicznych
UNIwersytet Kardynała
Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Szanowni Państwo,

serdecznie zapraszam do wzięcia udziału w *XI Konferencji Logopedycznej pt. Miejsce logopedy w edukacji włączającej - TERAPIA, WSPOMAGANIE, WSPARCIE - RÓŻNE DROGI, JEDEN CEL*, która odbędzie w dniu **4 marca 2023 r** w formie on-line.

Zgłoszenia proszę przysyłać pod adres: <https://forms.gle/xNWYeaC3RyXaoEtU6>

Udział w konferencji jest bezpłatny, a ilość miejsc ograniczona. Po otrzymaniu zgłoszenia będziemy rozsyłać linki dla uczestników.

Przewidziano możliwość zadawania pytań do prelegentów, z wykorzystaniem funkcji czat.

Plan XI Konferencji Logopedycznej		
10 ⁰⁰ -10 ¹⁰	Powitanie uczestników dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW, prorektor ds. studenckich i kształcenia	
10 ¹⁵ -10 ³⁰	Wprowadzenie: prof. dr hab. J. Błeszyński	
Część wykładowa		
10 ³⁰ -10 ⁵⁰	prof. dr hab. Bogdan Szczepankowski	Ks. Anzelm Zygmunt – zapomniany prekursor polskiej surdologopedii
10 ⁵⁰ -11 ³⁰	dr hab. Beata Jachimczak, prof. UAM	Wspomaganie rozwoju dziecka/ucznia poprzez budowanie sieci wsparcia w kontekście edukacji włączającej dla każdego
11 ³⁰ -12 ⁰⁰	dr hab. Ewa Skorek prof. UZ, dr Katarzyna Kochan (UZ)	Rola logopedów w edukacji włączającej uczniów niesłyszących - terażniejszość i wyzwania przyszłości
12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik, prof. UŁ	Kultura inkluzji a kultura komunikacji
13 ⁰⁰ -13 ³⁰	mgr Dorota Leńniczuk, dr Jakub Skrzek	Afazja w praktyce neurologopedy poradni psychologiczno-pedagogicznej - implikacje diagnostyczne
13³⁰-13⁴⁰ Przerwa - Część warsztatowa		
13 ⁴⁰ -14 ³⁰	dr Jakub Skrzek, mgr Dorota Leńniczuk	Współpraca neurologopedy i fizjoterapeuty w pracy z dziećmi do 12. msc. życia
14 ³⁰ -15 ⁰⁰	dr Anna Lis-Skowrońska	Zaburzenia konwersyjne imitujące dyzartrię w praktyce logopedycznej podczas hospitalizacji – propozycja narzędzi do diagnozy i strategii terapeutycznych
15⁰⁰-15³⁰ Dyskusja i podsumowanie konferencji		

Prelegenci

SESJA WYKŁADOWA

1. prof. dr hab. Bogdan Szczepankowski, Ks. Anzelm Zygmunt – zapomniany prekursor polskiej surdologopedii

Przypomnienie postaci ks. Anzelma Zygmunta z Wilna, surdopedagoga wykształconego w Wiedniu, który jako pierwszy Polak w początkach XIX wieku pracował nad kształtowaniem mowy u dzieci głuchych. Nie mogąc założyć szkoły dla tych dzieci w Wilnie uczynił to w Pawłowsku pod Petersburgiem, gdzie pracował w latach 1806-1810. Po powrocie do Wilna bezskutecznie próbował założyć taką szkołę, jednak musiał porzucić nauczanie indywidualnym.

2. dr hab. Beata Jachimczak, UAM, Wspomaganie rozwoju dziecka/ucznia poprzez budowanie sieci wsparcia w kontekście edukacji włączającej dla każdego

Początek myślenia o wspólnej edukacji miał miejsce na Światowej Konferencji w Jomtien (Tajlandia 1990). Hasło – edukacja dla wszystkich, zostało przyjęte jako podstawa głównego programu edukacyjnego UNESCO. Edukacja włączająca została oparta na wartościach, których podłoże skoncentrowane jest wokół uczestnictwa, demokratyzacji, równego dostępu, jakości i sprawiedliwości. Tak rozumiane włączanie obejmuje całą społeczność przedszkolna i szkolną, pełne uczestnictwo każdego oraz wspólne programy nauczania dla wszystkich uczniów (Haug, 2016). Ponad dwadzieścia lat doświadczeń polskich zaowocowało wdrożeniem wielu praktyk dotyczących terapii, wspierania rozwoju dziecka/ucznia. Jednak w dalszym ciągu brakuje rozwiązań, które pozwoliłyby dostrzec wielość oddziaływań i w oparciu o istniejące w społeczności lokalnej zasoby budować efektywne sieci wsparcia. Stąd konieczne wydaje się dostrzeżenie tego zagadnienia w założeniach polityki oświatowej i równoległe wdrażanie procesów ukierunkowanych na permanentną zmianę postaw społecznych ukierunkowanych na współpracę, współodpowiedzialność różnych specjalistów, a także instytucji specjalistycznych w zakresie wspierania rozwoju dziecka/ucznia. Przygotowany przez ekspertów Model edukacji dla wszystkich, który wskazał na założenia edukacji włączającej (w Polsce) został oparty na wartościach, których fundamenty koncentrują się wokół indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. I w założeniach teoretycznych, jak wskazuje m.in. Peder Haug (2016), koncepcja ta jest "retorycznym majstersztykiem, ale brakuje jej konsensusu." Stwierdza on, że jest ona łatwa do zaakceptowania i trudna do przeciwstawienia czy nawet krytyki, ponieważ jest silnie oparta na wartościach i ideologii, w tej samej kategorii co inne podobne pojęcia, takie jak demokracja czy sprawiedliwość społeczna. Trudne natomiast jest wdrażanie jej założeń w praktycznym działaniu, co potwierdza również Elizabeth Walton (2005), wskazując na problem wielu nauczycieli, którzy wciąż nie potrafią wyobrazić sobie szkoły wolnej od rozwarstwienia, zwłaszcza związanego ze zdolnościami uczniów. Pewnym działaniem mającym wspomóc realizację założeń edukacji dla wszystkich są programy pilotażowe, których celem jest przygotowanie środowisk lokalnych do rozpoznawania zasobów i budowania sieci wsparcia dzieci i uczniów. Z wielu pilotaży i projektów warto wskazać dwa: Pilotaż Specjalistycznych Centrów Wspierania Edukacji Włączającej (<https://www.ore.edu.pl/2020/01/pilotazowe-wdrozenie-modelu-specjalistycznych-centrow-wspierajacych-edukacje-wlaczajaca-scwew/>) oraz Projekt innowacyjno-wdrożeniowy w zakresie oceny funkcjonalnej polegający na badaniu i opracowaniu modelowych rozwiązań na rzecz świadczonego lokalnie międzysektorowego wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin na podstawie metodyki oceny funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia – ICF (<https://mwm.us.edu.pl/>).

3. dr hab. Ewa Skorek, prof. UZ, dr Katarzyna Kochan (UZ), *Rola logopedów w edukacji włączającej uczniów niesłyszących – terażniejszość i wyzwania przyszłości*

W wystąpieniu autorki przybliżą (1) zadania zawodowe logopedów zatrudnianych w placówkach oświatowych, które odniosą do szerszego kontekstu dostępności pracy placówki i edukacji włączającej, (2) aktualną sytuację uczniów z niepełnosprawnością słuchową oraz (3) będą zastanawiać się nad rolą logopedy w zespole specjalistów szkolnych i ich miejscem w poprawie warunków kompleksowej dostępności placówek oświatowych dla uczniów niesłyszących i niedosłyszących (4) określą kierunki działań logopedów względem uczniów z dysfunkcją słuchu, w warunkach rozwoju edukacji włączającej.

4. dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik, prof. UŁ, *Kultura inkluzji a kultura komunikacji*

Edukacja włączająca stała się w ostatnim latach dominującym dyskursem w dyskursie naukowym pedagogiki oraz dyskursach oświatowych większości krajów na całym świecie. Mimo różnych zdań, czy nawet emocji, jakie ujawniają się przede wszystkim w przestrzeni sporów ideologicznych – czasem w skrajnie wypaczonej postaci – zmiana usytuowania w społeczeństwie osób z niepełnosprawnościami oraz zindywidualizowanymi potrzebami wynikającymi z różnych aspektów różnorodności jest widoczna i niepodważalna. To z jednej strony przejaw ich emancypacji i samoświadomości, z drugiej demokratyzacji społeczeństw, uznających ich prawa, w tym prawo do pełnej partycypacji społecznej, co jednakże często wymaga działań wyrównujących szanse. Głęboko humanistyczne uznanie dla różnorodności wiąże się m.in. z podejściem personalistycznym (Błeszyński, 2018, 2020 i in.), które uznaje życie każdego człowieka za równie wartościowe, z przypisaną mu immanentną godnością (Szczupał, 2012, 2018), której nie może naruszać obniżony poziom sprawności, ani fizycznej, ani psychicznej. Przykładem przyjęcia pełnej odpowiedzialności wynikającej z tej moralnej deklaracji jest m.in. realizowany w Polsce rządowy program „Za życiem”. Wsparcie narodzin dzieci z niepełnosprawnością – nawet tą głęboką i złożoną – wymaga konsekwentnego otwarcia się społeczeństwa i jego równych instytucji na faktyczne potrzeby tych osób, co z kolei pociąga za sobą znalezienie nowych rozwiązań i nowej (szeroko rozumianej) przestrzeni dla wszystkich. Nowe dokonania nauki i nowe rozwiązania organizacyjne podsuwają różne pomysły praktyczne – strategie, metody, środki kompensacji. Jednak wszystko to ma sens i znaczenie dopiero w kontekście wspólnego modelu myślenia o inkluzji, jako sposobie kształtowania relacji społecznych w warunkach uznania różnorodności, co na poziomie nauki oznacza wyzwanie paradygmatycznego uspołniania założeń dotyczących niepełnosprawności, szczególnie w kontekście współczesnych Disability studies (Kijak, 2013, 2020; Podgórska-Jachnik, 2016; Rzeźnicka-Krupa, 2012; Wlazło, 2017, 2018 i in.) ruchu włączającego (Podgórska-Jachnik, 2016 i in.) - wbrew pozorom nie jest to ani zadanie zakończone, ani proste. Na poziomie praktyki oświatowej konieczne jest stworzenie nowych, modelowych rozwiązań pozwalającym na spójność działań wobec osób z niepełnosprawnością na wszystkich etapach ich życia. Spośród różnych obszarów, w których analizowana jest dostępność (m.in. szkoły) jednym z kluczowych wydaje się komunikacja. W wystąpieniu rozwinięta zostanie teza, iż o efektywności działań włączających decyduje przede wszystkim kultura: kultura organizacyjna, kultura włączania, kultura komunikacji. Autorka przedstawia definicje tych pojęć oraz swój punkt widzenia na to, jak wymienione aspekty kultury kształtują przestrzeń do włączania.

5. mgr Dorota Leśniczuk, dr Jakub Skrzek, *Afazja w praktyce neurologopedy poradni psychologiczno-pedagogicznej - implikacje diagnostyczne*

Diagnoza tak zwanej "afazji" stanowi - w rozumieniu prawa oświatowego - podstawę do wydania dziecku orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Podczas wystąpienia przedstawione zostaną niedoskonałości stosowania ww. nomenklatury w praktyce neurologopedy poradni psychologiczno-pedagogicznej. Zaprezentowane zostaną także spostrzeżenia związane z funkcjonowaniem dzieci z nieprawidłowościami w rozwoju systemu językowego w polskich placówkach oświatowych.

SESJA WARSZTATOWA

1. dr Jakub Skrzek, mgr Dorota Leśniczuk *Współpraca neurologopedy i fizjoterapeuty w terapii niemowlęcia z zaburzeniami ośrodkowej koordynacji nerwowej*

Zaburzenia ośrodkowej koordynacji nerwowej (ZOKN) to nieprawidłowości w spontanicznej motoryce, odruchach i reakcjach posturalnych niemowlęcia. Obserwowane trudności ruchowe bardzo często współistnieją z zaburzeniami funkcji fizjologicznych w obrębie kompleksu ustno-twarzowego, w tym szczególnie przyjmowania i obróbki pokarmów. Podczas warsztatu omówione zostaną zasady współpracy neurologopedy i fizjoterapeuty w terapii dzieci z ZOKN, ze szczególnym uwzględnieniem zależności pomiędzy rozwojem ruchowym a funkcjami pokarmowymi.

2. dr Anna Lis-Skowrońska

Zaburzenia konwersyjne imitujące dyzartrię w praktyce logopedycznej podczas hospitalizacji – propozycja narzędzi do diagnozy i strategii terapeutycznych

Konwersja imitująca dyzartryczne zaburzenia mowy w dzieciństwie i dorosłości dla praktyki logopedycznej stanowi wyzwanie diagnostyczno-terapeutyczne. Per analogiam do terapii włączającej warto objąć opieką logopedyczną osoby dorosłe, które albo od dzieciństwa wymagają indywidualnego i ciągłego wsparcia terapeutycznego, np. z powodu mózgowego porażenia dziecięcego albo na skutek nagłego pogorszenia stanu zdrowia trafiają do szpitala.

Podczas warsztatu zostanie zwrócona uwaga na podobieństwa i różnice w podejściu do diagnozy i terapii zależne od miejsca pracy logopedy i wieku pacjenta (resort edukacji vs resort zdrowia). Na podstawie materiałów filmowych zostaną zaprezentowane również propozycja holistycznej diagnozy konwersyjnych zaburzeń mowy z doбором własnym prób klinicznych i dostępnych narzędzi oraz zarys terapii logopedycznej we współpracy z innymi członkami interdyscyplinarnego zespołu lekarsko-terapeutycznego.

Serdecznie zapraszam

prof. dr hab. J. Błęszyński

w w Warszawie